

забезпечують функціонування власне комп'ютерної системи та підтримують її можливості до роботи) та засобів і середовищ розробки. Зразками прикладних програм є текстовий процесор, графічний редактор, електронні таблиці, оглядач; іноді цей термін використовують більш вільно для позначення будь-якої програми, включаючи користувацькі й системні; в інших контекстах може означати діловий офісний пакет, відділяючи тим самим такий тип програм від ігор та службових програм.

В українській комп'ютерній термінології кінця ХХ ст. термін *застосунок* не використовували, а словосполучення «application program» традиційно перекладали як «прикладна програма» (Коссак О.М. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. Львів: СП «БаК», 1995. 304 с.; Коссак О., Кравець Р. Англо-український та українсько-англійський словник-довідник з телекомунікацій. Львів: СП «БаК», 1996. 248 с.; Англійсько-український словник з програмування і математики / Уклад.: М.І. Кратко, М.І. Кікець, Є.В. Мейнарович та ін. Луцьк, 1998. 640 с.; Англо-українсько-російський словник з інформатики, програмування, обчислювальної техніки / Уклад.: А.Б. Бартків, О.Я. Гринчишин, Я.Т. Гринчишин. Київ, 1995. 445 с.; Іваницький Р.В., Кияк Т.Р. П'ятимовний тлумачний словник з інформатики. Київ, 1995. 372 с.; Інформатика та обчислювальна техніка: Короткий тлумачний словник / В.П. Гондюл, А.Г. Дерев'яноко, В.В. Матвеев, Ю.З. Прохур. Київ, 2000. 320 с.; Російсько-український словник з інформатики та обчислювальної техніки з покажчиком українських термінів / Уклад.: В.Я. Карачун, Г.Г. Гульчук, О.О. Карачун, Ю.З. Прохур. Київ, 1994. 362 с.). У сучасних словниках іноді натрапляємо на синонімічний термін *застосовна програма* (Новий російсько-українсько-англійський тлумачний словник з інформатики. Основні терміни / Уклад.: М.Д. Гінзбург, Л.І. Білоусова, І.М. Корніловська та ін. Харків, 2002. 656 с.).

Отже, терміни *прикладна програма* та *застосовна програма*, *застосунок* у сучасній українській мові є тотожними, проте фахівці з програмування надають перевагу усталеному термінові *прикладна програма*.

Л.В. ТУРОВСЬКА

ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ДОКУМЕНТ

Фахові тексти юридичного спрямування рясніють використанням терміна-словосполучення *процесуальний документ*. У сучасній українській мові лексема *документ* має кілька значень: «діловий папір, що посвідчує певний юридичний факт, підтверджує право на що-небудь, служить доказом чого-небудь»; «письмове свідчення, що офіційно підтверджує особу»; «письмовий твір, грамота, рисунок і т. ін. як свідчення про щось історичне, важливе» (Івченко А. Тлумачний словник української мови. Харків, 2002. С. 110; Тлумачний словник української мови / За ред. В.С. Калашника. Харків, 2005. С. 251; Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ; Ірпінь, 2005. С. 314; Словник української мови: в 11-ти т. Київ, 1971. Т. II. С. 356).

У юридичних словниках подано фахове потрактування цього терміна: «матеріальний об'єкт, що містить у зафіксованому вигляді інформацію, оформлений у певному порядку і має згідно з чинним законодавством юридичну силу»; «результат відображення конкретної інформації на спеціальному матеріалі за визначеним стандартом чи формою»; «передбачена законом матеріальна форма одержання, зберігання, використання і поширення інформації шляхом фіксації її на папері, магнітній, кіно-, відео-, фотоплівці чи іншому носієві»; «офіційне посвідчення особи (паспорт, трудова книжка тощо)» (Словник спеціальних термінів правоохоронної діяльності / За ред. Я.Ю. Кондратьєва. Київ, 2004. С. 149); «письмовий акт, здатний служити доказом юридичних відносин або фактів, що спричинюють правові наслідки»; «офіційне посвідчення особи» «матеріальний об'єкт, у якому міститься певна інформація» (Юридичний словник / За ред. Б.М. Бабія, Ф.Г. Бурчака, В.М. Корецького. Київ, 1983. С. 209).

Термін *процес*, від якого походить слово *процесуальний*, у фахових джерелах має таке значення: «визначений законом порядок діяльності слідчих і судових органів під час розслідування й розгляду кримінальних і цивільних справ, а також порядку розгляду й вирішення органами державного управління адміністративних правопорушень» (Юридичний словник / За ред. Б.М. Бабія, Ф.Г. Бурчака, В.М. Корецького. Київ, 1983. С. 674). Окрім того, у цих джерелах зазначено, що «усі процесуальні документи, незалежно від повноти регламентації їх змісту в КПК України, мають відповідати певним загальним вимогам, оскільки вони фіксують слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії та судовий розгляд, які здійснюються у певній, передбаченій законом, формі ... Під час кримінального провадження складається понад сорок процесуальних документів, які умовно можна поділити на обов'язкові та факультативні. До обов'язкових (основних) процесуальних документів належать ті, що складаються в кожному кримінальному провадженні та містять висновки, зроблені під час досудового розслідування та судового провадження. Факультативні (допоміжні) процесуальні документи складаються залежно від конкретних обставин кримінального провадження. Їх не можна розглядати як вторинні – вони теж мають важливе значення за певних обставин кримінального провадження. Такими процесуальними документами є повістка про виклик, доручення, повідомлення тощо (статті 112, 137, 333 та інші КПК України)» (див. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки. Роз'яснення / За заг. ред. М.А. Погорецького та О. П. Кучинської. Київ, 2014. С. 4 – 5).

Л.А. ХАЛІНОВСЬКА

ВВІД – УВІД, ВВЕДЕННЯ – УВЕДЕННЯ

У сучасній українській мові засвідчене паралельне вживання лексем *ввід* (*увід*) та *введення* (*уведення*). із таким значенням: *ввід* (*увід*), *ввóду*, ч. 1. Те саме, що *введення*. 2. *техн.* Спеціальний канал для проведення куди-небудь всередину електричних, телефонних проводів, різних труб і т. ін. (Словник української мови: в 11-ти т. Київ, 1970. Т. I. С. 303).